

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTATL'OPINIÓ
DELS EXPERTS

Oriol Amat

Catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra i director del Màster en Direcció Financera de la UPF Barcelona School of Management. És diputat de Junts pel Sí al Parlament de Catalunya. Acadèmic numerari de la RAED. És president de l'ACCID i de la Comissió de Comptabilitat del Col·legi d'Economistes. Va ser conseller de la CNMV (2011-2015). Ha codirigit els llibres 'Economia de Catalunya' i la monografia de la 'Revista de Catalunya' sobre l'impacte econòmic de la independència.

Un país millor amb poques lleis, ben aplicades

Els països més competitius, i que generen més benestar, es caracteritzen per tenir bones lleis i un bon compliment d'aquestes. En aquest article parlem de la situació en què estem actualment i formulem propostes perquè la regulació es converteixi en un impulsor de la competitivitat i el benestar.

La situació actual: deficiències regulatòries i institucionals

El diagnòstic el fem a partir del marc espanyol que condiciona la Catalunya autonòmica actual. Si utilitzem l'informe del Global Economic Forum que analitza la competitivitat de 144 països podem comprovar que, en els darrers anys, Espanya ha perdut posicions en el rànquing mundial de la competitivitat, passant del lloc 26 al 32. En el mateix període hi ha països que ho han fet millor (Finlàndia, per exemple) i d'altres que ho han fet molt pitjor, com Veneçuela (del 50 al 130).

Avaluar la competitivitat és pertinent perquè aquesta condiciona la productivitat i el creixement del país, que són determinants per al benestar. Entre els pilars de la competitivitat, el Global Economic Forum destaca la qualitat institucional, que considera aspectes com el marc legal, l'eficiència, la burocràcia o l'honestat de les institucions.

Precisament, aquest és el punt en què Espanya surt pitjor avaluada. Surt a la posició 55 de 138 països i estem darrere de països com Bhutan, Botswana, Portugal, Gàmbia o Jordània, per citar-ne alguns. El pitjor de tots és Veneçuela; i els millors avaluats són Finlàndia i Nova Zelanda.

En relació amb la qualitat institucional, Espanya surt mal avaluada en aspectes clau com són l'excés de burocràcia (113 de 138 països), ineficiència de la despesa pública (106), favoritisme en les decisions governamentals (68), comportament ètic (72), inde-

L'eficiència de l'administració és cabdal per millorar la competitivitat del país ■ ANDREU PUIG

pendència judicial (65) o ineficiència judicial (65). Aquestes febleses coincideixen amb el diagnòstic d'altres institucions internacionals com ara, per exemple, el rànquing Doing Business del Banc Mundial. Aquest rànquing de 180 països el lideren Nova Zelanda i Dinamarca. Espanya queda en el lloc 85 pel que fa a la facilitat per poder crear una empresa. És a dir, hi ha 84 països on hi ha menys dificultats per crear empreses. I situa Espanya en el lloc 113 quant a la facilitat per obtenir una llicència d'obres. La conclusió és que el marc regulatori i institucional actual té deficiències importants que condicionen negativament la competitivitat i, per tant, afecten negativament el benestar de la població.

Propostes per un país millor

La regulació i la qualitat institucionals són claus. Per això, podem aprendre de les bones pràctiques dels països excel·lents. Es

tracta de veure com ho fan països com ara Finlàndia, Dinamarca o Nova Zelanda ja que en el món nòrdic i anglosaxó és on tenim les millors referències. A partir d'aquestes experiències podem considerar propostes com les següents:

- Cal que el Parlament, el govern i altres autoritats reguladores entenguin les conseqüències de la seva actuació. No s'ha d'aprovar cap llei sense conèixer-ne abans l'impacte econòmic. La regulació pot ser una palanca per augmentar la competitivitat o pot ser un fre, com passa actualment.
- Quan es regula s'ha de partir de les millors pràctiques internacionals. Actualment, això es fa poc tant a Espanya com a Catalunya i, per això, sovint patim de mala regulació.
- Garantir la seguretat jurídica perquè en tot moment estigui clar el que està permès i el que està prohibit.
- Evitar duplicitats i regula-

cions obsoletes que encareixen el cost de compliment, per l'excés de càrregues burocràtiques. Per exemple, segons el Banc Mundial, per obtenir una llicència d'obres a Espanya calen 13 tràmits, que triguen 205 dies i que generen un cost que representa el 5% del cost total de construcció. A Dinamarca, en canvi, calen 7 tràmits, es necessiten 64 dies i el cost que suposen són l'1,8% del cost de l'obra. Per tant, una millor regulació estalvia temps i diners a empreses i persones.

- El regulador ha de ser proactiu ajudant organitzacions i persones per tal que la normativa es compleixi de la millor manera possible.

- Evitar que la població i les empreses tinguin temor a consultar i a no rebre una resposta aclaridora o fefaent.

- Millorar els estàndards ètics, tant de les institucions com de la població. Segons Transparency International, Espanya ha empitjorat posicions en l'índex de cor-

rupció (41 de 176 països). És un rànquing on els millors països són nòrdics i anglosaxons i els pitjors, Veneçuela i Somàlia. Cal reconèixer aquest problema que afecta també Catalunya i aplicar tolerància zero amb tot tipus de corrupció.

- Per combatre la corrupció i el frau és molt efectiu disposar de lleis contundents, justícia ràpida i eficient, penes dissuasives que es compleixen i sense amnisties i també cal tornar els diners defraudats de manera immediata.

En definitiva, avui tenim un excés de mala regulació. Un país nou té sentit si hem d'aconseguir un país millor, un país que valgui la pena i on es genera el benestar que la població es mereix. Per això, la bona gestió pública i la bona regulació són cabdals. Això no és fàcil ja que cal que molts canviïn el xip i abandonin les inèrcies. Com va dir Thomas More referint-se a la República de Plató, el país ideal, es caracteritza per tenir: "Poques lleis, ben aplicades."

Què preguntaries als experts?

Si tens alguna pregunta per plantejar als experts en economia, els la pots fer arribar a través de www.elpuntavui.cat. A l'edició digital d'El Punt Avui trobaràs un formulari per adreçar-los les preguntes, i també les respostes.

I DEMÀ Ricard Gené

El futur de l'empresa: oportunitats i reptes

